

2. Η Πόλη-Κράτος και η εξέλιξη του Πολιτεύματος

Απαντήσεις ερωτήσεων Ιστορίας Α΄ Γυμνασίου

Αρχαϊκή Εποχή (800 – 479 π.Χ.)

σχ. βιβλίο (σελ. 47)

Απαντήσεις στις ερωτήσεις Ιστορίας Α΄ Γυμνασίου (σελ. 47)

Αρχαϊκή Εποχή (800–479 π.Χ.), 2. Η Πόλη – Κράτος και η εξέλιξη του Πολιτεύματος

Ερώτηση 1

Μητρόπολη - ακρόπολη. Αναλύστε τις λέξεις στα συνθετικά τους και εξηγήστε τη σημασία τους. Προσπαθήστε να βρείτε εάν οι λέξεις αυτές έχουν περάσει σε ξένες γλώσσες (συμβουλευθείτε κάποιο λεξικό ή ρωτήστε τον καθηγητή που διδάσκει την ξένη γλώσσα).

Απάντηση

- *Μητρόπολη*: μήτηρ (= μητέρα) + πόλις = η μητρική πόλη, η πόλη από την οποία προήλθε η αποικία.
- *Ακρόπολη*: άκρον + πόλις = οχυρωμένο μέρος, συνήθως διέθετε και φυσική οχύρωση, που βρισκόταν στην άκρη της πόλης και την προστατεύει.
- *Μητρόπολη*: (αγγλικά) metropolis, metropolitan (= μητροπολιτικός).
- *Ακρόπολη*: Acropolis (αγγλικά), Acropole (γαλλικά).

Ερώτηση 2

Ποια η βασική διαφορά ανάμεσα στην αριστοκρατία και την ολιγαρχία; Συζητήστε τις συνέπειές της στην κοινωνική ζωή.

Απάντηση

Στην αριστοκρατία την εξουσία κατείχαν οι ευγενείς, ενώ στην ολιγαρχία η εξουσία βρισκόταν στα χέρια των λίγων οι οποίοι είχαν αποκτήσει πλούτο από την ανάπτυξη του εμπορίου. Η ολιγαρχία εκφράζει τη μεσαία τάξη, που πλούτισε από το εμπόριο. Ο έλεγχος της εξουσίας ξεφεύγει από τα χέρια των μεγαλοϊδιοκτητών γης

(αριστοκράτες) και περνάει σε εκείνους που αναδείχθηκαν μέσα από το εμπόριο. Τα ολιγαρχικά καθεστώτα προσπαθούν να διευρύνουν τις οικονομικές δραστηριότητες της πόλης για δικό τους όφελος. Ο πλούτος των λίγων εξουσιάζει τους πολλούς. Τα λαϊκά στρώματα υποτάσσονται στους πλούσιους εμπόρους. Η αναδιανομή του πλούτου προς όφελος των πολλών οδήγησε σε οξύτατους κοινωνικούς αγώνες, τους οποίους σε πολλές περιπτώσεις εκμεταλλεύθηκαν κάποιοι άλλοι για να πάρουν την εξουσία στο όνομα δήθεν του λαού (τύραννοι).

Ερώτηση 3

Τι σημαίνει σήμερα η λέξη τύραννος; Γιατί; (Λάβετε υπόψη και το παράθεμα: «Έκοβε τα στάχια που εξείχαν»).

Απάντηση

Η λέξη τύραννος σήμερα δηλώνει εκείνον που βασανίζει κάποιον άλλον ή άλλους, εκείνον που φέρεται άσχημα για να ωφεληθεί ο ίδιος. Αρχικά τύραννος ονομαζόταν ο βασιλιάς. Αργότερα τύραννοι ονομάστηκαν ηγέτες που πήραν την εξουσία με λαϊκή υποστήριξη. Πολλοί από αυτούς φέρθηκαν τόσο άσχημα και βάνουσα, για να εδραιώσουν την εξουσία τους, ώστε η λέξη τύραννος απέκτησε αρνητική σημασία. Ιδιαίτερα υπέφεραν οι πολιτικοί αντίπαλοί τους. Πολλοί δολοφονήθηκαν και πολλοί εξορίστηκαν.

Ερώτηση 4

Αναζητήστε περισσότερες πληροφορίες για το Ευπαλίνιο υδραγωγείο και συζητήστε τις δυσκολίες κατασκευής του. Συγκρίνετέ το με αντίστοιχο έργο της εποχής μας.

Απάντηση

Στα χρόνια του τυράννου Πολυκράτη αποφασίστηκε η κατασκευή ενός υδραγωγείου που θα τροφοδοτούσε την αρχαία πρωτεύουσα του νησιού με φρέσκο νερό, καθώς το υπάρχον σύστημα τροφοδοσίας του νερού δεν αρκούσε. Η κατασκευή ανατέθηκε στον αρχιτέκτονα Ευπαλίνο. Ο Ευπαλίνος επέλεξε μια όχι εύκολη λύση. Οι εργάτες έσκαβαν το βουνό από δύο αντίθετες κατευθύνσεις ταυτόχρονα. Οι δύο ομάδες εργατών συναντήθηκαν μέσα στο βουνό. Το σημείο συνάντησης είχε πολύ μικρή απόκλιση. Οι δυσκολίες κατασκευής ήταν μεγάλες. Οι εργάτες δε διέθεταν βέβαια μηχανοκίνητα μέσα, όπως σήμερα. Βασικό εργαλείο ήταν η αξίνα. Το έργο έπρεπε να βασιστεί στη σωματική δύναμη. Τα χώματα μεταφέρονταν στην πλάτη με δοχεία. Είναι αξιοσημείωτο πως, μολονότι δεν υπήρχαν οι σημερινές ευκολίες, το Ευπαλίνιο υδραγωγείο ολοκληρώθηκε με επιτυχία. Αντίστοιχο έργο της σύγχρονης εποχής είναι η διάνοιξη της υποθαλάσσιας σήραγγας της Μάγχης, η οποία συνδέει τη Μ. Βρετανία με την ηπειρωτική Ευρώπη (Γαλλία). Το έργο αυτό, ακόμη και με τα σύγχρονα τεχνικά μέσα, συνάντησε μεγάλες δυσκολίες, ενώ δεν έλειψαν και τα θανατηφόρα ατυχήματα.

B. Απαντήσεις στις Ασκήσεις – Δραστηριότητες που αξιοποιούν τις πηγές (σελ. 37 σχ. βιβλίου)

Ερώτηση 1

Τι είναι ισθμός και τι διώρυγα; (σελ. 46, σχ. βιβλίου)

Απάντηση

Ισθμός είναι ένα κομμάτι γης που ενώνει δύο στεριές και χωρίζει δύο θάλασσες.

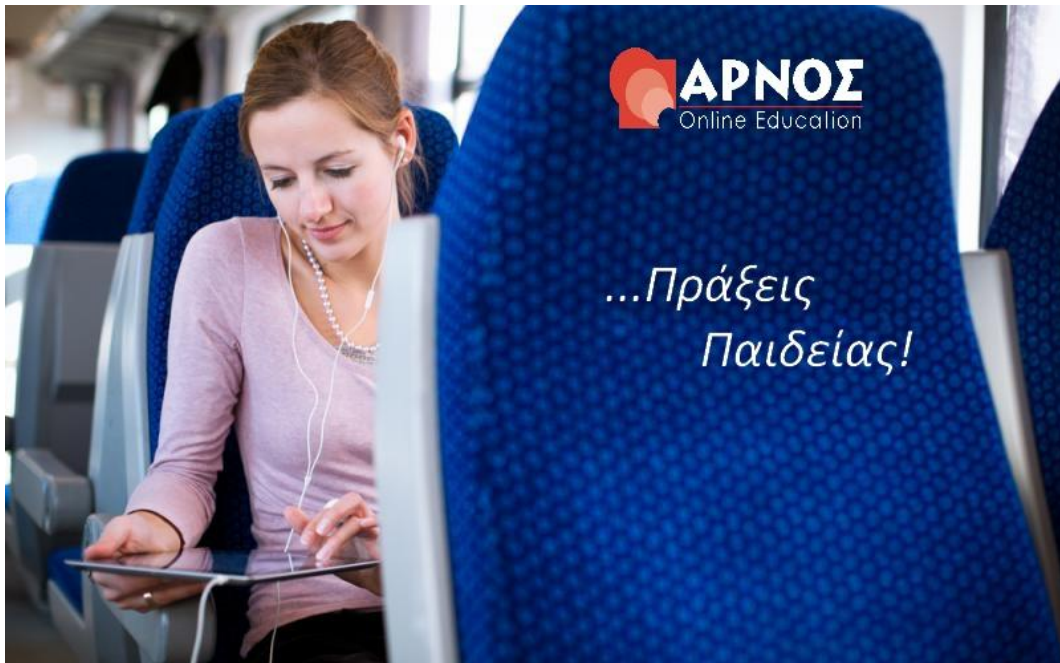
Διώρυγα είναι ένα κομμάτι θάλασσας που ενώνει δύο θάλασσες και χωρίζει δύο στεριές.

Επιμέλεια: Ειρήνη Καραγεώργου - Φιλόλογος

Φροντιστηριακό e-μάθημα

Γυμνάσιο: 9.000 μαθήματα με βίντεο-διδασκαλία για όλο το σχολικό έτος **μόνο με 150 ευρώ!**

Μελέτη όπου, όποτε και όσο εσύ θες!

Διδάσκουμε μεθοδικά σε βίντεο τη θεωρία του σχολικού βιβλίου και λύνουμε όλες τις ασκήσεις

Δημιουργούμε συνεχώς νέα βίντεο με διδασκαλία για τις εκπαιδευτικές σου απαιτήσεις

Παίζουμε και μαθαίνουμε με on line test αξιολόγησης & SOS διαγωνίσματα προσομοίωσης για τις εξετάσεις

Λύνουμε απορίες ζωντανά on line καθημερινά 3 μ.μ. - 8 μ.μ.

...Πράξεις Παιδείας!